

Roll No.....
Signature of Invigilator .....

Paper Code

MSV-CT-102

पतंजलि विश्वविद्यालय
University of Patanjali
Examination December - 2022
एम. ए. व्याकरण, प्रथमसत्रम्
व्याकरणम्, द्वितीयपत्रम्
संस्कृतव्याकरणम् - 2

समय: - होरात्रयम्

पूर्णाङ्कः 70

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(व्याकरणमहाभाष्यम्)

पृष्ठेषु पञ्चसु त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः।

(3 x15 =45)

1. वृद्धिसादैच् इति सूत्रे किमर्थं तपरः क्रियते व्याख्येयम्।
2. क्ङिति सूत्रस्य व्याख्या भाष्यानुसारं विधेया।
3. मुखनासिकावचनोऽनुनासिकः इत्यस्य सूत्रस्य व्याख्या करणीया।
4. नाज्जलौ इति सूत्रस्य भाष्यस्वारस्यमुल्लेखनीयम्।
5. अदसोमात् सूत्रस्य भाष्यानुसारिव्याख्या करणीया।

पृष्ठेषु अष्टसु पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

(5 x5 =25)

6. दीधीवेवीटाम् “इति अयं योगः शक्यमकर्तुं कथम्?”
7. संयोगसंज्ञायां सहवचनं यथाऽन्यत्र इति वार्तिकस्य महाभाष्यानुसारिव्याख्या करणीया।
8. हलोः संयोग इति चेत्-द्विर्वचनम् इति वार्तिकस्य संक्षिप्तव्याख्या कर्तव्या।
9. सिद्धं त्वास्ये तुल्यदेशप्रयत्नं सवर्णम् इति न्यासान्तरेण समाधानवार्तिकं प्रतिपादनीयम्।
10. “घसंज्ञायां नदीतरे प्रतिषेधः” वार्तिकं व्याख्येयम्।
11. निष्ठासंज्ञायां समानशब्दाप्रतिषेधः इति वार्तिकस्य व्याख्या करणीया।
12. षट्संज्ञायामुपदेशवचनम् इति वार्तिकमधिकृत्याक्षेपसमाधनं निरूपणीयम्।
13. अनारम्भो वा इति वार्तिकमाध्यमेन न धातुलोप आर्धधातुके इत्यस्य प्रत्याख्यानं प्रतिपादनीयम्।

-----X-----